

V Bruselu dne 22.6.2018
COM(2018) 487 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**Dvanáctá výroční zpráva za rok 2017 o provádění pomoci Společenství podle nařízení
Rady (ES) č. 389/2006 ze dne 27. února 2006, kterým se vytváří nástroj finanční
podpory na posílení hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru**

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Dvanáctá výroční zpráva za rok 2017 o provádění pomoci Společenství podle nařízení Rady (ES) č. 389/2006 ze dne 27. února 2006, kterým se vytváří nástroj finanční podpory na posílení hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru

1. ÚVOD

Základem pro poskytování pomoci tureckému společenství na Kypru je nařízení Rady (ES) č. 389/2006¹ (dále jen „nařízení o pomoci“), které ukládá povinnost podat Radě a Evropskému parlamentu každoročně zprávu. Tato zpráva se týká roku 2017.

2. PLÁNOVÁNÍ POMOCI

Od roku 2006 do konce roku 2017 byla na činnosti na základě nařízení o pomoci naplánována částka ve výši 485 milionů EUR. Částka vyčleněná v prosinci 2017 pro roční program na rok 2017 činila 34 836 240 EUR². Víceletý finanční rámec na období 2014–2020 poskytuje programu víceletý výhled v podobě stabilního každoročního financování. Program pomoci je však dočasně povahy, přičemž jeho účelem je usnadnit znovusjednocení Kypru, a nařízení o pomoci i nařízení Rady (ES) č. 1311/2013³, kterým se stanoví víceletý finanční rámec, umožňují v případě znovusjednocení program revidovat.

3. PROVÁDĚCÍ MECHANISMY

Program se realizuje v těch oblastech Kyperské republiky, nad nimiž vláda Kyperské republiky nevykonává skutečnou kontrolu a v nichž je používání *acquis* dočasně pozastaveno podle protokolu 10 smlouvy o přistoupení. Pomoc se poskytuje v první řadě přímým řízením ze strany Evropské komise, některé projekty jsou však řízeny nepřímo Rozvojovým programem OSN (UNDP), Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD) nebo Britskou radou.

Komise pracuje ve zvláštním politickém, právním a diplomatickém prostředí. Aby se mohl program realizovat a byly dodrženy zásady řádného finančního řízení, jsou zapotřebí opatření *ad hoc*. U programů pomoci financovaných Evropskou unií stanoví právní rámec rozvojové pomoci za normálních okolností dohody o financování uzavřené s vládou příjemce. Takové dohody však v případě pomoci tureckému společenství na Kypru uzavřít nelze. Řízení a zmírňování tohoto inherentního rizika je součástí odpovědnosti Komise a k přijatým opatřením patří intenzivní sledování smluv a poskytování podpory příjemcům, upravené platební podmínky a omezitelný přístup k využívání bankovních záruk. Pomoc zahrnuje významnou částku ve formě grantové podpory, která vyžaduje řízení náročné na zdroje.

K zajištění úspěšného a udržitelného provádění v tomto prostředí se musí turecké společenství na Kypru plně zapojit do přípravy na zavedení *acquis* po vyřešení kyperské otázky.

Programový tým působí prostřednictvím kanceláře EU na podporu programu (EUPSO), která se nachází v severní části města Nikósie. Zastoupení Komise na

¹ Úř. věst. L 65, 7.3.2006, s. 5.

² Rozhodnutí Komise C(2016) 6688.

³ Úř. věst. L 347, 2.12.2013, s. 884.

Kypru rovněž pořádá setkání, semináře a tiskové konference a informuje kyperskou veřejnost na celém ostrově, a to i o programu pomoci. Navíc informační místo (InfoPoint) EU, které je samo financováno v rámci programu podpory, provádí celou řadu akcí v oblasti komunikace a zviditelnění, jimiž poskytuje informace o politikách, prioritách a opatřeních EU na podporu tureckého společenství na Kypru a šíří evropskou kulturu.

4. PROVÁDĚNÍ VE VYKAZOVANÉM OBDOBÍ

4.1. Všeobecný přehled

Komise nadále provádí nařízení o pomoci s celkovým cílem podpořit znovusjednocení. Komise je připravena program přizpůsobit na základě případných dohod dosažených v jednání o řešení kyperské otázky.

K činnostem v roce 2017 patřilo pokračování řady zavedených a úspěšných projektů, jako jsou stipendia EU a opatření na posilování důvěry v rámci podpory poskytované Výboru pro pohřešované osoby a Technickému výboru pro ochranu kulturního dědictví.

Pomoc poskytovaná klíčovým hospodářským odvětvím, jež se připravují na vyřešení kyperské otázky, byla posílena prostřednictvím projektů pro rozvoj soukromého sektoru, venkova a lidských zdrojů. Pokračovalo se v úsilí o dosažení konkrétních zlepšení v oblasti eradikace chorob zvířat a bezpečnosti potravin.

Ve schopnosti příjemců účinně provádět *acquis* dosud přetrvávají značné nedostatky a řada právních textů není stále přijata. Turecké společenství na Kypru však více chápe výzvy spojené s provedením právních textů splňujících normy EU.

Stěžejním prvkem programu je i nadále grantová podpora. V případě programu stipendií Komise i nadále využívala externí zajištění činností, což pomáhá zajistit, aby granty byly poskytovány příjemcům efektivně a včas.

Kromě toho útvar řízení projektů zřízený na základě smlouvy o poskytování služeb technické pomoci poskytuje od roku 2008 služby na podporu provádění grantových programů. Tento útvar řízení projektů rovněž poskytuje i nadále Komisi cennou pomoc z hlediska větší účinnosti a jistoty při operativním řízení, provádění a sledování grantových programů.

Jednou z problematických otázek byla výstavba kanalizace ve městě Famagusta, u níž Komise v prosinci 2013 vypověděla smlouvu. Po vyčerpání všech možností smírného řešení byl spor s původním dodavatelem postoupen k rozhodčímu řízení. Souběžně bude v roce 2018 vyhlášeno výběrové řízení na související opravné práce.

Na konci roku bylo v rámci programu v platnosti celkem 274 smluv.

4.2. Pokrok podle jednotlivých cílů

Celkovým cílem programu pomoci je usnadnit znovusjednocení Kypru posilováním hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru, přičemž zvláštní důraz je kladen na hospodářskou integraci ostrova, zlepšování styků mezi oběma společenstvími a s EU a přípravu na *acquis*.

K plnění jednotlivých cílů nařízení o pomoci byly v roce 2017 vyvíjeny tyto činnosti:

4.2.1. Cíl 1: Rozvoj a restrukturalizace infrastruktury

V oblasti vodního hospodářství byla dokončena projektová a zadávací dokumentace výstavby nového kanalizačního řadu odvádějícího odpadní vody z Nikósie do čističky odpadních vod určené pro obě společenství v Nikósii. Zahájení nabídkového řízení na práce se plánuje na počátek roku 2018. Pokročilo se výrazně ve studii proveditelnosti a projektovém návrhu odtoku vyčištěných odpadních vod z čističky pro obě společenství a probíhá jejich konečné schválení. Konečný podrobný návrh a související zadávací dokumentace pro tento důležitý projekt pro obě společenství se očekává během roku 2018.

Byla vypracována zadávací dokumentace pro nutné opravy kanalizace ve městě Famagusta a počátkem roku 2018 se má zahájit nabídkové řízení na práce.

Byly zahájeny přípravné práce na první fázi vyřazení z provozu staré čističky odpadních vod v Nikósii a zřízení cyklostezky podél řeky Pedieos.

Prostřednictvím různých opatření pokračovala pomoc v odvětví pevných odpadů. V prosinci 2017 byly podepsány dvě smlouvy: *Rozšíření skládky v Koutsoventsis/Güngör* a *Zařízení na odplynování skládkovaného odpadu*. Práce mají být dokončeny do prosince 2018. V roce 2017 byl rovněž dokončen projekt a provedení databáze nakládání s pevnými odpady založené na Evropském katalogu pevných odpadů. Odpovědné instituce ochrany životního prostředí ji v současné době zkoušejí, nicméně je již chválena jako úspěch.

Po několika odkladech se opět přistoupilo k instalaci nového sterilizačního zařízení pro nakládání s nebezpečným zdravotnickým odpadem, která má být dokončena v polovině roku 2018. Tento projekt byl dále doplněn projektem technické kapacity, který zahrnuje návrh a provedení trvale udržitelného systému nakládání se zdravotnickým odpadem.

Podruhé bylo vyhlášeno nabídkové řízení pro systém sběru, dopravy a centrálního zpracování vedlejších produktů živočišného původu, které nejvíce ohrožují zdraví lidí a zvířat, ale nebyly obdrženy žádné platné nabídky. Po optimalizaci zadávací dokumentace bude začátkem roku 2018 znovu vyhlášeno další nabídkové řízení na tento projekt.

Nakládání s pevnými odpady byla věnována pozornost rovněž v grantových programech na podporu občanské společnosti a místních společenství. Patří sem zřízení překladišť pevných odpadů a zelené nakládání s odpady podle koherentního integrovaného plánu nakládání s pevnými odpady, který vypracovala EU.

V roce 2017 byly také schváleny projekty na posílení systémů monitorování kvality ovzduší a vody a vypracovány návrhy technických specifikací. Výběrová řízení se očekávají v polovině roku 2018.

Byla dokončena smlouva na *technickou pomoc při provádění programu bezpečnosti silničního provozu*. Byl vypracován harmonogram zavedení systému vystavování řidičských průkazů, registrace vozidel a technických kontrol vozidel, který ke svému provedení a zlepšení bezpečnosti silničního provozu vyžaduje další pomoc a podporu ze strany příjemce.

4.2.2. Cíl 2: Podpora sociálního a hospodářského rozvoje

Projekt *technické pomoci soukromému sektoru*, zahájený v listopadu 2015, byl prodloužen do září 2018. Cílem tohoto projektu je podpořit růst soukromého sektoru

a vytváření pracovních míst. Poskytuje technickou pomoc místním subjektům v rámci přípravy na uplatňování *acquis* v oblastech spojených s rozvojem soukromého sektoru. Tato podpora má formu analytických studií a vypracování strategií, například včetně dokončení strategie a akčního plánu pro malé a střední podniky. Pomáhá také mikropodnikům a malým a středním podnikům v přípravě na *acquis* tím, že podporuje organizace podporující podnikání, které posilují své organizační schopnosti a kapacitu pro poskytování služeb.

Na základě jednorázové smlouvy vypracoval počátkem roku 2017 externí odborník pokyny k životaschopnosti strategie pro inovace v souladu s programem Horizont 2020 a koncepcí inteligentního růstu.

Navíc dohoda o pověření s EBRD, která má umožnit kyperskotureckým společnostem přístup k úvěrovým fondům a poskytnout místním obchodním konzultantům podporu při budování kapacit, byla navýšena o dodatečnou částku 0,8 milionu EUR. Podniky jsou podporovány rovněž přímo prostřednictvím grantů. Všechny zbývající granty poskytované přímo podnikům v rámci grantového programu *Rozvoj malých a středních podniků: Modernizace výrobků a služeb* byly v roce 2017 dokončeny. V rámci tohoto programu bylo úspěšně provedeno celkem 36 projektů.

V oblasti rozvoje venkova byla poskytována technická pomoc zaměřená na rozvoj poradenských služeb pro zemědělce, včetně školení místních poradců. V roce 2017 bylo úspěšně dokončeno dalších 6 z 39 projektů schválených v roce 2013 v rámci třetího grantového programu v oblasti rozvoje venkova.

Projekt technické pomoci na podporu přípravy a provedení eradikace chorob zvířat (zahájený v polovině roku 2015) vytvářel také v roce 2017 kapacity veterinární správy pro plánování a provádění programů sledování a eradikace chorob zvířat a pro posílení systému identifikace a registrace zvířat. Pomoc rovněž přispěla k průběžnému zlepšování výkonnosti a kvality výsledků veterinární laboratoře. V období 2016–2017 byly v severní části Kypru provedeny vůbec první velkoplošné zkoušky zvířat s cílem určit stav priorit u chorob zvířat (jako jsou brucelóza a tuberkulóza). Místní zemědělci byli rozsáhle informováni o cíli a dlouhodobých přínosech eradikace vážných chorob u zvířat určených k produkci potravin. Tím se u zemědělců zlepšilo povědomí o této problematice a zajistila se jejich podpora eradikaci vážných chorob zvířat v oblasti.

V rámci projektu rozvoje metrologické kapacity v tureckém společenství na Kypru bylo poskytováno školení v oblasti analytických technik souvisejících s požadavky EU na bezpečnost potravin.

Schopnosti tureckého společenství na Kypru provádět programy zdraví zvířat a bezpečnosti potravin byly dále posíleny přidělením čtyř smluv o dodávkách v souhrnné výši 0,5 milionu EUR na dodání zařízení a spotřebního materiálu pro veterinární laboratoře a laboratoře bezpečnosti potravin.

Na základě čtvrté výzvy k podávání návrhů v rámci programu Rozvoj obcí bylo přiděleno pět grantů v celkové výši 3 miliony EUR. Čtyři projekty se zaměřují na zlepšení efektivnosti a kvality místní správy v oblastech, jako je nakládání s odpady a ochrana životního prostředí. Cílem jednoho projektu je zřízení střediska pomoci obětem domácího násilí.

V oblasti vzdělávání pokračovalo v roce 2017 provádění patnácti grantů, které byly uděleny v roce 2016 v rámci programu *Inovace a změny ve vzdělávání VI* v celkové výši 1,5 milionu EUR. Z uvedených patnácti projektů devět uskutečňují školy a šest organizace na podporu celoživotního vzdělávání. Projekty se hlavně zaměřují na posílení vyučovacích a učebních kapacit ve školách zaváděním mimoškolních programů a programů sociálních dovedností (tzv. „soft skills“) a rovněž zřízením vědeckých laboratoří a skleníku pro ekologické zemědělství. Projekty celoživotního vzdělávání se na druhé straně zaměřují na zlepšování odborných schopností architektů a inženýrů a zavádějí kurzy podnikání a celoživotního vzdělávání s cílem zlepšit zaměstnatelnost mládeže.

Nový grantový program *Inovace a změny ve vzdělávání VII*, zahájený v první polovině roku 2016 s částkou ve výši 1,5 milionu EUR, se týká stejných cílů jako předchozí výzva k podávání návrhů. Probíhá vyhodnocení návrhů projektů.

Druhý projekt technické pomoci v oblasti odborného vzdělávání, odborné přípravy a trhu práce (*VETLAM II*), zahájený v listopadu 2015, pokračuje ve své činnosti. Během roku 2017 se technická pomoc zaměřila zejména na přezkum a aktualizaci kvalifikačního rámce, rozvoj strategie odborných škol, na rozvoj opatření aktivní politiky zaměstnanosti u tří vybraných znevýhodněných skupin (mládež, ženy a osoby se zdravotním postižením) a na budování kapacit pro poskytování služeb zaměstnanosti. Došlo rovněž k rozvoji postupů posuzování programů učení se prací a učňovské přípravy a rovněž k vytvoření místní skupiny posuzovatelů. Projekt má být podle plánu dokončen v listopadu 2018.

Druhá fáze programu ekonomického monitoringu, prováděného Světovou bankou, v návaznosti na výsledky předchozí analytické práce zajistila další hloubkovou analýzu a technickou pomoc v důležitých oblastech. Tento program se zaměřil na fiskální analýzu, finančně udržitelné orgány veřejné správy, dopady znovusjednocení na hospodářství a obchod, rozvoj soukromého sektoru a sociální začleňování, jakož i na makroekonomický monitoring. V souladu s politickými prioritami v rámci programu pomoci byla v roce 2017 smluvně dohodnuta dodatečná částka ve výši 4,8 milionu EUR, aby byla Světová banka i nadále zapojena do dosud vykonané analytické a poradenské práce a aby pokračovalo poskytování poradenské a cílené podpory tureckému společenství na Kypru až do prosince 2020.

4.2.3. *Cíl 3: Podpora usmíření, opatření na posilování důvěry a podpora občanské společnosti*

Výbor pro pohřešované osoby, podporovaný z programu pomoci prostřednictvím ujednání o nepřímém řízení s UNDP, pokračoval ve své práci v terénu i v laboratoři. Z celkem 2002 pohřešovaných osob Výbor pro pohřešované osoby do konce roku 2017 exhumoval 1 194 souborů ostatků, z nichž bylo 831 geneticky identifikováno a navráčeno rodinám.

Dohoda o pověření s UNDP byla v prosinci 2017 prodloužena s cílem umožnit financování činnosti Výboru pro pohřešované osoby i v roce 2018, a to ve výši 2,6 milionu EUR. Celkový příspěvek EU dosáhl za období 2006–2018 souhrnné částky 22 milionů EUR, což představuje 80 % všech finančních prostředků poskytnutých Výboru pro pohřešované osoby.

S ubíhajícím časem rostou potíže se získáváním přesných informací o lokalizaci pohřebišť. Jedná se o hlavní výzvu, již je nyní nutno řešit obnoveným úsilím při

vyhledávání v civilních a vojenských archivech a rovněž větším využíváním nástrojů IT s cílem usnadnit fáze vyšetřování, odkrývání a exhumace.

V prosinci 2017 byla za tímto účelem vedena v obou společenstvích informační kampaň na velkoplošných reklamních panelech, která měla členy obou společenství podnítit, aby jako svědci poskytli každou informaci, kterou by mohli mít. Sami členové Výboru pro pohřešované osoby zkoumali v květnu 2017 archivy OSN v New Yorku.

Ochrana kulturního dědictví prostřednictvím technického výboru obou společenství pro kulturní dědictví (dále jen „technický výbor“) byla i nadále klíčovým prvkem činností zaměřených na usmíření a posilování důvěry podporovaných v rámci programu pomoci. V období 2011–2017 získal program ochrany kulturního dědictví z fondů EU částku 14,7 milionu EUR, jež byla použita na zlepšení ochrany 71 kulturních památek na celém ostrově. Zahrnuje to 5 rozsáhlých projektů, 30 středně velkých projektů, 26 menších projektů a 10 projektů ve fázi návrhu. K hlavním výsledkům roku 2017 patří dokončení konzervačních prací na klášteře Agios Panteleimonas v květnu a na Bastionu Martinengo a úseku hradeb ve Famagustě v září. V roce 2017 byly také dokončeny práce na konzervaci maronitského kostela v Agia Marina / Garpinar, který se nachází uvnitř vojenské základny. Byly podniknuty kroky k zajištění odpovídající ochrany a správy obnovených lokalit ze strany společenství příjemců.

V reakci na iniciativu dvou kyperských představitelů týkající se nových opatření na posilování důvěry Komise v roce 2015 urychleně přerozdělila potřebné zdroje na otevření dvou nových přechodů Deryneia a Lefka-Apliki. Počátkem roku 2016 byla podepsána dohoda o pověření s UNDP pro práce severně od demarkační linie, které byly v roce 2017 dokončeny. Na žádost Kyperské republiky podepsaly Komise a UNDP v roce 2017 dodatek k dohodě o pověření, který se týká prací v úsecích uvnitř nárazníkové zóny. Předpokládá se, že tyto práce budou ukončeny v roce 2018.

V roce 2017 pokračovala podpora občanské společnosti. Pokračovala technická pomoc (Občanský prostor) za účelem budování kapacit organizací občanské společnosti a na podporu vytváření sítí a společných akcí s kyperskými Řeky a jinými organizacemi občanské společnosti v EU. Úsilí se zaměřilo nejprve na vytvoření příznivého prostředí pro rozvoj občanské společnosti a na podporu iniciativ aktivního občanství prostřednictvím mechanismu „výchovy k občanství“. Kromě toho v roce 2017 probíhalo 18 grantů udělených v rámci grantových programů *Občanská společnost v akci IV a V*. Byly použity na financování různých akcí v oblasti životního prostředí, lidských práv a umění a sportu, jež podporují občanskou angažovanost a výměny mezi společenstvími. V polovině roku 2017 byla vyhlášena šestá výzva k podávání návrhů v rámci grantového programu *Občanská společnost v akci*, která poskytla organizacím občanské společnosti nové možnosti, jak posílit jejich kapacity, akce a spolupráci a přicházet se změnami prospěšnými všem.

Fórum občanské společnosti, platforma, kde mohou organizace občanské společnosti vyjádřit svá očekávání a priority, se scházelo každé tři měsíce. Fungovalo jako katalyzátor pro prosazování aktivního občanství a jeho podporu. Během celého měsíce října se podruhé uskutečnil celý měsíc akcí organizací občanské společnosti pod názvem „Festival otevřených dveří“, jehož cílem bylo informovat veřejnost o minulých a současných aktivitách a propagovat dobrovolnictví mezi lidmi jakéhokoli věku. Během festivalu přes šedesát sdružení, nadací, platform, iniciativ

a aktivistů otevřelo své dveře a vyrazilo na cestu severní částí Kypru, aby se setkal s veřejností a navázalo kontakty s jinými organizacemi občanské společnosti.

4.2.4. *Cíl 4: Sblížení tureckého společenství na Kypru s EU*

Řízení *stipendijního programu EU* bylo pro akademické roky 2014–2016 svěřeno Britské radě. Toto ujednání bylo prodlouženo o další tři roky prostřednictvím dohody o pověření, která byla s Britskou radou podepsána v prosinci 2016, a to pro akademické roky 2017–2020. Částka 1,92 milionu EUR, která byla k dispozici v rámci výzvy v roce 2017, umožnila v akademickém roce 2017/2018 financovat 152 stipendií. Tato stipendia podporují studenty v prvním roce prvního cyklu vysokoškolského vzdělávání, studenty vyšších ročníků v magisterských nebo doktorských programech a výzkumné pracovníky a odborníky při dalším rozvíjení jejich jazykových znalostí a odborných dovedností v členských státech EU, a to prostřednictvím jazykových kurzů nebo programů stáží. Program stipendií zajistil od roku 2007 přístup ke stipendiím více než 1 000 studentům a odborníkům z řad kyperských Turků. Pokračování v tomto programu je považováno za nepostradatelné a bude vyvinuto zvýšené úsilí na zaměření potřeb a nedostatků v rámci tureckého společenství na Kypru. V rámci činností v oblasti řízení stipendijního programu organizuje Britská rada každý rok den „Studia v Evropě“ s cílem poskytnout studentům informace o možnostech studia v EU. V posledních letech probíhá vytváření sítě absolventů s cílem posilovat kontakty a profesní vztahy mezi bývalými stipendisty. Britská rada trvale sleduje střednědobé dopady, například to, v jaké míře se studenti vrací na Kypr, a úspěšnost při hledání zaměstnání.

V roce 2017 trvala v rámci tureckého společenství na Kypru vysoká poptávka po informacích o EU. InfoPoint EU, který je řízen spolu se zastoupením Evropské komise na Kypru, začal fungovat na počátku roku 2015 s celkovým rozpočtem 1 545 000 EUR na období 30 měsíců; projekt byl v červenci 2017 prodloužen do ledna 2020 s celkovým rozpočtem ve výši 3 miliony EUR. Zajistil vysokou úroveň zviditelnění EU, jejích politik a programu pomoci. InfoPoint EU dodnes uspořádal řadu besed/akcí na různá témata včetně životního prostředí (voda, energetika, nakládání s odpady včetně jejich recyklace, biologická rozmanitost, čištění pláží a Zelený týden), ekologického zemědělství, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, bezpečnosti potravin, dobrých životních podmínek zvířat a zdraví zvířat. Týkaly se také témat, jako jsou lidská práva, práva osob se zdravotním postižením, práva dětí, rovnost žen a mužů, práva leseb, gayů, bisexuálů, transsexuálů a osob bez genderové identity (LGBTQ) a práva spotřebitelů.

V roce 2017 InfoPoint EU uspořádal 49 akcí (z toho 28 v Nikósii) včetně Dne Evropy, Evropského týdne proti rasismu, Evropského týdne mládeže a Mezinárodního dne mládeže, Noci evropských výzkumných pracovníků, Evropského dne boje proti obchodování s lidmi, Týdne mobility a Týdne bezpečnosti silničního provozu, Evropského týdne sportu a Evropského týdne malých a středních podniků. Těchto akcí se zúčastnilo více než 4 849 osob, což ukazuje na zvýšený zájem ze strany tohoto společenství (4 382 účastníků na akcích v roce 2016 a 2 383 účastníků na akcích v roce 2015).

Během roku 2017 bylo distribuováno 2 255 informačních produktů a 10 informačních bulletinů (za dobu od otevření InfoPointu to bylo celkem 13 684

informačních produktů a 30 informačních bulletinů). V místních sdělovacích prostředcích se za rok 2017 objevilo 343 zpráv a 33 televizních spotů (od zahájení projektu to bylo 1 266 zpráv a 115 spotů). Popularitu těchto činností potvrdil také provoz na stránce na Facebooku „Abbilgi“ (4 052 nových kladných ohlasů („To se mi líbí“) v roce 2017, takže celkový počet kladných ohlasů od otevření této stránky dosáhl 12 523). InfoPoint EU rovněž podpořil všechny výzvy k podávání návrhů a jiné projekty a akce financované v rámci programu pomoci prostřednictvím příspěvků/připomenutí na Facebooku, plakátů ve výlohách obchodů, hostování akcí a zahájení projektů ve svém veřejném prostoru. Navázal strategická partnerství s jinými projekty financovanými EU a projekty technické pomoci, jako jsou rozvoj občanské společnosti (Občanský prostor), rozvoj soukromého sektoru, eradikace chorob zvířat, nakládání s odpady, a rovněž s příslušnými útvary a organizacemi občanské společnosti v tureckém společenství na Kypru.

4.2.5. *Cíle 5 a 6: Příprava tureckého společenství na Kypru na zavedení a provádění acquis*

K plnění cílů 5 a 6 nařízení o pomoci se využívá nástroj Komise pro technickou pomoc a výměnu informací (TAIEX), který pomáhá připravit turecké společenství na Kypru na provádění *acquis*, jehož pozastavení bude po vstupu komplexního řešení kyprské otázky v platnost odvoláno.

Poskytování pomoci v roce 2017 pokračovalo a v 17 hlavních oblastech neboli „sektorech“ *acquis* byli vybráni noví odborníci. Celkem bylo v roce 2017 uspořádáno 118 akcí. Akce nástroje TAIEX zahrnovaly mimo jiné odborné mise, pracovní setkání a studijní návštěvy. V sektorech, v nichž se nástroj TAIEX uplatňuje, prokázaly zúčastněné strany z tureckého společenství na Kypru podstatně vyšší informovanost o požadavcích *acquis*.

Pokračovala podpora obchodu přes demarkační linii (nařízení č. 866/2004). Nezávislí odborníci se v roce 2017 podíleli na provádění pravidelných rostlinolékařských kontrol brambor a výrobků z citrusů, odebrání vzorků medu za účelem rozboru a na vypracování aktualizovaného seznamu plavidel, s jejichž úlovky lze obchodovat přes demarkační linii.

4.3. **Finanční plnění (smlouvy a platby)**

4.3.1. *Uzavírání smluv*

Komise podepsala v roce 2017 právní závazky v celkové výši 23,2 milionu EUR. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu celkové částky (15,5 milionu EUR v roce 2016).

4.3.2. *Platby*

Platby dosáhly v roce 2017 částky 17,2 milionu EUR (21,4 milionu EUR v roce 2016).

4.4. **Sledování**

Komise přímo odpovídá za provádění většiny projektů (přímé řízení). Úroveň kontroly ze strany pracovníků Komise je velmi vysoká a zahrnuje stálý kontakt se zhotoviteli, namátkové kontroly a rovněž místní setkání a zasedání řídicích výborů. Útvar pro řízení projektů byl Komisi i nadále nápomocen sledováním provádění grantových smluv/projektů uzavřených s obcemi v zájmu jejich rozvoje, malými a středními podniky a zemědělskými podniky, organizacemi občanské společnosti,

školy a organizacemi odborného vzdělávání a přípravy a současně tento útvar poskytoval podporu příjemcům grantů při uplatňování pravidel EU pro provádění grantových smluv, včetně pravidel pro sekundární zadávání zakázek.

Komise navíc provádí řadu smluv v režimu nepřímého řízení. U prováděcích subjektů, jako jsou UNDP, EBRD a Britská rada, bylo provedeno posouzení podle pilířů a tyto subjekty podávají Komisi zprávy v souladu s příslušnými rámcovými dohodami. Komise je úzce zapojena do každodenního sledování těchto akcí.

Pokud jde o nástroj TAIEX, bylo zahájeno nové plánovací období, které bude zahrnovat pravidelná zasedání projektové řídicí skupiny za účelem zhodnocení, posouzení pokroku a pokračování v plánování. Logistika nástroje TAIEX je sledována prostřednictvím on-line systému řízení nástroje TAIEX.

4.5. Audit a kontroly

V roce 2017 provedl Útvar interního auditu (IAS) audit finančního řízení Útvaru na podporu strukturální reformy, který zahrnoval finanční řízení programu pomoci. Cíl auditu se mimo jiné týkal vhodnosti návrhu a skutečného zavedení interního kontrolního systému finančního řízení (zákonnost, řádnost a účinnost finančních pracovních postupů). Útvar interního auditu zjistil několik nedostatků v prostředí interní kontroly zavedené v postupech zadávání veřejných zakázek, které jsou v reakci na doporučení Útvaru interního auditu řešeny prostřednictvím akčního plánu.

4.6. Hodnocení

Budoucí zavedení *acquis* bude vyžadovat podstatné zlepšení statistiky v rámci tureckého společenství na Kypru.

Útvar řízení projektů provedl následné hodnocení grantových programů pro malé a střední podniky, jež se promítlo do návrhu nové výzvy k podávání návrhů, která bude vyhlášena v roce 2018. Bylo zahájeno podobné následné hodnocení grantových programů v oblasti rozvoje venkova, jehož výsledky se očekávají v roce 2018.

4.7. Informace, publicita a zviditelnění

V roce 2017 bylo v oblasti komunikace a zviditelnění uspořádáno celkem 120 akcí, z nichž byl velký počet zorganizován ve spolupráci se zastoupením Evropské komise na Kypru. Mezi hlavní v roce 2017 patřily: prezentace v různých městech pod názvem „Junkerova Komise: dva roky práce na lepší Evropě, která ochraňuje, dává příležitosti a brání“, Festival otevřených dveří se sdílením informací o práci organizací občanské společnosti ve 4 městech (Nikósie, Famagusta, Galateia, Lefka) a Evropský den zábavné vědy, jehož se zúčastnilo přes 500 středoškolských studentů. Den Evropy byl oslaven dvěma rozsáhlými akcemi pod širým nebem v Nikósii a Famagustě s více než 700 účastníky.

Konala se řada veřejných akcí věnovaných stipendiím EU pro turecké společenství na Kypru, které zajistily značný osvětový dopad. Byly rovněž uspořádány slavnosti u příležitosti dokončení různých projektů ochrany kulturního dědictví, včetně Bastionu Martinengo, hradeb a kostela Archangelos Michael. Na akci pod názvem „Podnikání: ekosystém/trh“ se sešla řada účastníků, aby získali více informací o podpoře EU tureckému společenství na Kypru. Při různých akcích pořádaných pro děti ve

školním věku, rodiny a širokou veřejnost byly rovněž předávány informace o podpoře EU v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

4.8. Konzultace s vládou Kyperské republiky

Uskutečnily se schůzky se zástupci vlády Kyperské republiky, zejména během návštěv vysokých představitelů Komise na ostrově. Komise se i nadále spoléhá na spolupráci vlády při ověřování majetkových práv a také pravidelně jedná se stálým zastoupením v Bruselu.

5. ZÁVĚRY

Komise poskytuje i nadále pomoc podle nařízení o pomoci s cílem usnadnit znovusjednocení Kypru posilováním hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru, a to prostřednictvím práce na plnění šesti cílů. V roce 2017 se pomoc i nadále soustřeďovala na oblasti, které s ohledem na budoucí dodržování *acquis* představují obzvláštní problémy.

Vzhledem k omezené kapacitě, omezeným lidským a finančním zdrojům a nedostatečné připravenosti na budoucí zavádění *acquis* je třeba pečlivě posoudit udržitelnost projektů. Výsledky pomoci poskytnuté v minulém období a vyzrálост projektů budou soustavně zohledňovány při budoucím plánování. Úsilí se zaměří na zvýšení dopadu v prioritních oblastech pořádáním menšího počtu akcí, ale v rozsáhlejší měřítku.

Komise je připravena poskytovat podle potřeby zdroje na podporu jednání o vyřešení kyperské otázky vedených pod záštitou OSN, a to také v rámci programu pomoci.